

29.09.2021

Le Laborator - Recapitulare

Mărimile sunt:

- **SCALARE** - caract. prin modul și unit. de măsură.
- **VECTORIALE** - caract. prin modul, unit. de măsură, punct de aplicare, direcție și sens.

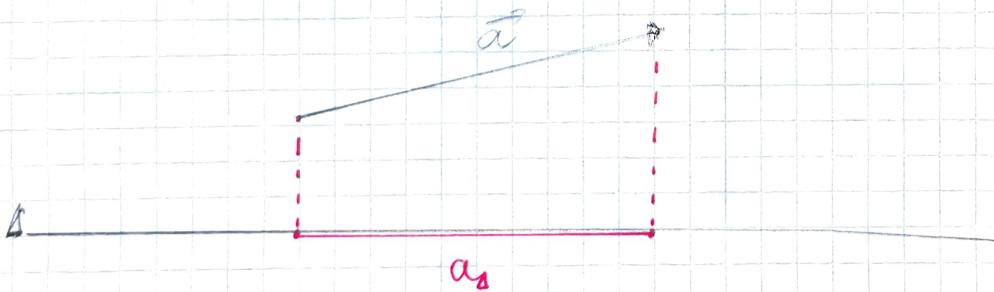
VECTORII

Sunt entități matematice caracterizate de:

- punct de aplicare
- direcție
- sens
- modul

Versorii sunt vectori cu modulul = 1.

Proiecția unui vector pe o dreaptă:

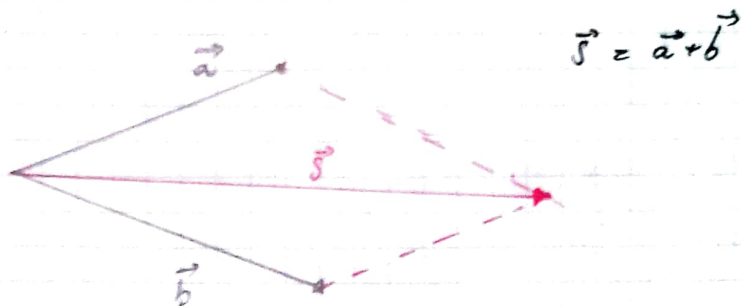
Un vector se poate scrie ca
 $\vec{a} = |\vec{a}| \cdot \vec{u}_{op}$, \vec{u}_{op} - versorul de direcție; $\vec{u} = \frac{\vec{OP}}{OP}$

În sistem $Oxyz$:

$$\vec{a} = k_1 \cdot \vec{i}_{(Ox)} + k_2 \cdot \vec{j}_{(Oy)} + k_3 \cdot \vec{k}_{(Oz)}$$

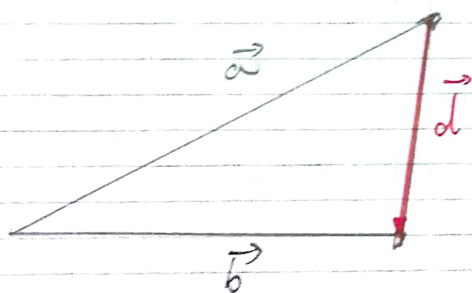
Operații cu vectori

I. Adunarea

- Regula Paralelogramului
- Regula Triunghiului

II. Scăderea

$$\vec{d} = \vec{a} - \vec{b} \quad \vec{d} = \vec{b} - \vec{a}$$

III. Înmulțirea

① Sclară

$$\vec{a} \cdot \vec{b} = |\vec{a}| \cdot |\vec{b}| \cdot \cos \varphi$$

② Vectorial

$$\vec{a} \times \vec{b} = \vec{c}$$

$$|\vec{c}| = |\vec{a}| \cdot |\vec{b}| \cdot \sin \varphi, \quad \vec{c} \perp P(\vec{a}, \vec{b}), \text{ sensul se află}$$

cu Regula Burghiei

În cazul în care cunoaștem forma analitică a vectorilor:

① scalar

$$\vec{a} = a_x \cdot \vec{i} + a_y \cdot \vec{j} + a_z \cdot \vec{k}$$

$$\vec{b} = b_x \cdot \vec{i} + b_y \cdot \vec{j} + b_z \cdot \vec{k}$$

$$\vec{a} \cdot \vec{b} = a_x \cdot b_x + a_y \cdot b_y + a_z \cdot b_z$$

② vectorial

$$\vec{a} \times \vec{b} = \begin{vmatrix} \vec{i} & \vec{j} & \vec{k} \\ a_x & a_y & a_z \\ b_x & b_y & b_z \end{vmatrix}$$

Proprietăți:

- Prod. scalar a 2 vectori \perp este nul.
- Prod. scalar este distributiv față de adunare
 $\vec{a} \cdot (\vec{b} + \vec{c}) = \vec{a} \cdot \vec{b} + \vec{a} \cdot \vec{c}$
- Prod. vectorial $\nabla \nabla$ este asociativ / comutativ

Aplicații:

Se dau 5 vectori:

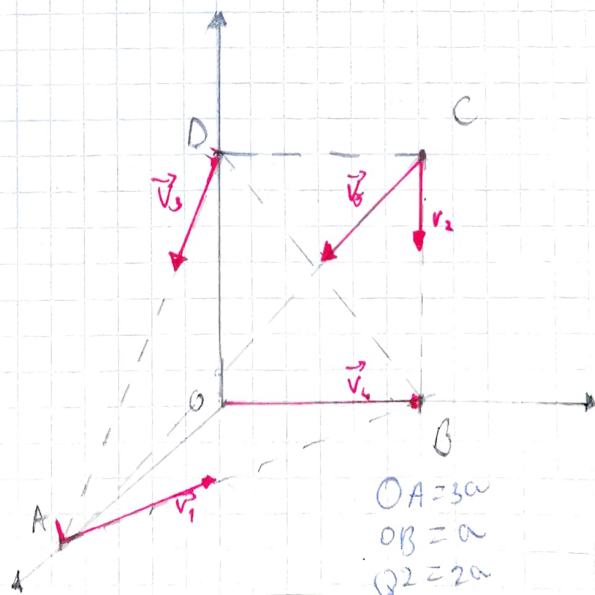
$$V_1 = \sqrt{10} V$$

$$V_2 = 3V$$

$$V_3 = 2\sqrt{13} V$$

$$V_4 = 4\sqrt{5} V$$

$$V_5 = 3\sqrt{14} V$$

Se cer:

- ① exprimarea analitică a vectorilor
- ② suma $\vec{V}_1 + \vec{V}_3 + \vec{V}_5$
- ③ diferența $\vec{V}_1 - \vec{V}_4$
- ④ produsul scalar $\vec{V}_1 \cdot \vec{V}_4$
- ⑤ produsul vectorial $\vec{V}_1 \times \vec{V}_4$

1. $\vec{V}_1 = V_1 \cdot \vec{u}_{AB}$

$$= V_1 \cdot \frac{\vec{AB}}{AB}$$

$$= V_1 \cdot \frac{\vec{AO} + \vec{OB}}{AB}$$

$$= V_1 \cdot \frac{\vec{OB} - \vec{OA}}{AB}$$

$$= V_1 \cdot \frac{a\vec{j} - 3a\vec{i}}{\sqrt{(3a)^2 + a^2}}$$

$$= V_1 \cdot \frac{a\vec{j} - 3a\vec{i}}{\sqrt{10} \cdot a}$$

$$= \sqrt{10}V_1 \cdot \frac{-3\vec{i} + \vec{j}}{\sqrt{10}}$$

$$\boxed{= -3V_1\vec{i} + V_1\vec{j}}$$

$\vec{V}_2 = V_2 \cdot \vec{u}_{OB}$

$$= V_2 \cdot \frac{-\vec{OB}}{OB}$$

$$= V_2 \cdot \frac{-2a\vec{k}}{2a}$$

$$= -6aV_2\vec{k}$$

$$\boxed{= -3V_2\vec{k}}$$

$$\begin{aligned} \vec{V}_3 &= V_3 \cdot \vec{u}_{DA} = V_3 \cdot \frac{\vec{DA}}{DA} = V_3 \cdot \frac{\vec{DO} + \vec{OA}}{DA} = V_3 \cdot \frac{\vec{OA} - \vec{OD}}{AD} = \\ &= V_3 \cdot \frac{3a\vec{i} - 2a\vec{k}}{\sqrt{9a^2 + 4a^2}} = V_3 \cdot \frac{3\vec{i} - 2\vec{k}}{\sqrt{13}} = 6V_3\vec{i} - 4V_3\vec{k} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \vec{V}_4 &= V_4 \cdot \vec{u}_{BD} = V_4 \cdot \frac{\vec{BD}}{BD} = V_4 \cdot \frac{\vec{BO} + \vec{OD}}{BD} = \\ &= V_4 \cdot \frac{\vec{OB} - \vec{OB}}{\sqrt{4a^2 + a^2}} = V_4 \cdot \frac{2a\vec{k} - a\vec{j}}{\sqrt{5} \cdot a} = 4V_4(2\vec{k} - \vec{j}) = 8V_4\vec{k} - 4V_4\vec{j} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \vec{V}_5 &= V_5 \cdot \vec{u}_{CA} = V_5 \cdot \frac{\vec{CA}}{CA} = V_5 \cdot \frac{\vec{CO} + \vec{OA}}{CA} = V_5 \cdot \frac{\vec{BO} + \vec{OA} - \vec{OD}}{CA} = \\ &= V_5 \cdot \frac{\vec{OA} - \vec{OB} - \vec{OD}}{\sqrt{4a^2 + 10a^2}} = V_5 \cdot \frac{3a\vec{i} - a\vec{j} - 2a\vec{k}}{\sqrt{14} \cdot a} = \\ &= 3\sqrt{14}V_5(3\vec{i} - \vec{j} - 2\vec{k}) = 9V_5\vec{i} - 3V_5\vec{j} - 6V_5\vec{k} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}\textcircled{2} \quad \vec{v}_1 + \vec{v}_3 + \vec{v}_5 &= -3v\vec{i} + v\vec{j} + 6v\vec{i} - 4v\vec{k} + 9v\vec{i} - 3v\vec{j} - 6v\vec{k} \\ &= 12v\vec{i} - 6v\vec{j} - 10v\vec{k}\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}\textcircled{3} \quad \vec{v}_1 - \vec{v}_6 &= -3v\vec{i} + v\vec{j} + 4v\vec{j} - 8v\vec{k} \\ &= -3v\vec{i} + 5v\vec{j} - 8v\vec{k}\end{aligned}$$

$$\textcircled{4} \quad \vec{v}_1 \cdot \vec{v}_4 = (-3v\vec{i} + v\vec{j}) \cdot (-4v\vec{j} + 8v\vec{k}) = -4v^2$$

$$\begin{aligned}\textcircled{5} \quad \vec{v}_1 \times \vec{v}_4 &= \begin{vmatrix} \vec{i} & \vec{j} & \vec{k} \\ -3v & v & 0 \\ 0 & -4v & 8v \end{vmatrix} = \cancel{8v^2\vec{i}} + 12v^2\vec{k} - \vec{j} \begin{vmatrix} v & 0 \\ -4v & 8v \end{vmatrix} \\ &\quad + \vec{k} \begin{vmatrix} -3v & v \\ 0 & -4v \end{vmatrix} \\ &= 8v^2\vec{i} + 24v^2\vec{j} + 12v^2\vec{k}\end{aligned}$$